

Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen te Utrecht

Samenvatting van de jaarrekening en bestuursverslag 2020

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	2
Balans per 31 december 2020	9
Staat van baten en lasten over 2020	10

Dit document geeft een kort overzicht van de (financiële) resultaten van de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen over het jaar 2020. Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

BESTUURSVERSLAG

2020 stond in het teken van COVID-19. Desalniettemin zijn er in 2020 een aantal in het oog springende activiteiten voor SKAO te noteren:

- [De publicatie van Handboek 3.1](#) op 22 juni 2020, een belangrijke mijlpaal na anderhalf jaar ontwikkeling van de nieuwe versie van het Handboek.
- [De uitreiking van het 1.000ste certificaat](#) aan Hoogheemraadschap van Delfland op 10 november 2020.
- Samen met de UvW hebben we de tweede succesvolle Community of Practice (CoP) georganiseerd waar 18 waterschappen aan deelnamen. In dat kader hebben we samen met de UvW [een onderzoek](#) laten uitvoeren waarin de Ladder positief naar voren komt als opvolger van de MJA-convenanten voor de waterschappen.
- De interesse vanuit de IKEA Foundation voor de Ladder en het daaruit volgende concrete projectvoorstel voor een Europees project (zie bijlage E).
- Sterkere groei in het aantal certificaten dan het gemiddelde van de afgelopen jaren.
- Interesse vanuit overheden in certificering zet door.

Een beknopt overzicht van 2020 in cijfers:

- Op 1 januari 2021 zijn er 1051 certificaathouders. Op 1 januari 2020 waren dit er 957. Een netto groei van 93 certificaten. Dit is de sterkste groei sinds 2015.
- Er zijn een aantal certificaten afgegeven aan, voor SKAO, bijzondere organisaties, zoals drie waterschappen, [waarvan HHNK de eerste was](#), de eerste woningcorporatie Kennemer Wonen, energiebedrijf Greenchoice, o.a. de gemeenten Den Helder, Soest en Ermelo, maar ook Natuurmonumenten, Arriva, Recreatiecentra Nederland BV en Maas International (koffie).
- In 2020 zijn 40 bedrijven gestegen naar een hoger niveau. Er zijn 7 bedrijven een of meer niveaus gedaald.
- Er zijn op 1 januari 2021 13 Certificerende Instellingen (CI's) bevoegd – waarvan 12 geaccrediteerd - om bedrijven te certificeren. Er is nu één Belgische CI bevoegd verklaard.

CORONA

Corona heeft veel effect gehad op de manier waarop het secretariaat van SKAO haar werk heeft uitgevoerd in 2020. Het heeft minder effect gehad op de impact van het werk. Vanaf half maart werkt het team vrijwel volledig thuis. Alle bijeenkomsten (CCvD, TC, bestuur, werkgroepen, Community of Practice, presentaties) zijn digitaal doorgegaan. De RvA kwam snel met richtlijnen voor “remote auditing” van organisaties door de Certificerende Instellingen. SKAO heeft nauw contact gehouden met de CI's over de impact op hun werk. Ook andere ontwikkelingen (interesse IKEA, ontwikkeling meetlat, onderzoek MJA en gesprekken EZK) zijn gewoon doorgelopen. Uiteraard heeft Corona effect op het relatiemanagement, dat doorgaans ook extern op diverse evenementen plaats vindt.

1.1 HOOFDACTIVITEITEN SKAO

Het schemabeheer is de kern van het werk van SKAO, waarin veruit het meeste werk zit. Daarnaast vallen bestuur en communicatie ook onder de hoofdactiviteiten. Hieronder wordt kort weergegeven wat in het kader van deze activiteiten in 2020 is gedaan.

SCHEMABEHEER

- Handboek 3.1 is in 2018/2019 doorontwikkeld en op 15-1-2020 ter beoordeling naar de Raad voor Accreditatie gestuurd. Op 15-6-2020 is de evaluatie positief beoordeeld en op 22-6-2020 heeft de publicatie plaatsgevonden. De overgangstermijn van Handboek 3.0 naar 3.1 is op 22-12-2020 verlopen. Na deze datum kunnen enkel nog 3.1-certificaten uitgegeven worden.
- Op 25-6-2020 is SKAO beoordeeld voor de nieuwe kwaliteitsnorm voor schemabeheerders (NTA8813, ontwikkeld door de Vereniging van Schemabeheerders). Deze beoordeling is op 30-9-2020 positief afgerond. Diverse procedures zijn voor deze audit herzien en samengebracht in een intern kwaliteitshandboek.
- Eind 2019/begin 2020 zijn alle CI's bezocht voor een persoonlijk klanttevredenheids-onderzoek. De belangrijkste conclusies: de rol van het secretariaat en de discussies in de Technische Commissie worden als positief, inhoudelijk en waardevol ervaren. Dit gold minder voor de harmonisatiebijeenkomsten. Daarom is ter vervanging van deze bijeenkomsten op 4-11-2020 een auditorenbijeenkomst gehouden met een externe spreker en minder discussies. De eerste reacties zijn positief.
- Het Centraal College van Deskundigen (CCvD) heeft in 2020 naar tevredenheid gefunctioneerd en is vijf keer bijeen geweest. Ten opzichte van 2019 hebben er geen wijzigingen in de samenstelling plaatsgevonden. Wel is er naar aanleiding van de audit voor de NTA8813 een discussie gevoerd over de samenstelling van het CCvD en zijn we voornemens het CCvD met twee organisaties uit te breiden in 2021, te weten Cumela en Techniek Nederland.
- Om de uniformiteit in de beoordelingen door de CI's te bevorderen zijn er in 2020 vier Technische Commissies en één auditorenbijeenkomst voor auditoren van CI's georganiseerd. De auditorenbijeenkomst is in 2020 nieuw geïntroduceerd en vervangt de harmonisatiebijeenkomsten, wat invulling geeft aan de uitkomst van het KTO onder CI's.
- Het Platform Aanbesteden is in 2020 niet bij elkaar gekomen, maar eind 2020 (21-12-2020) heeft zij, na schriftelijke consultatie, wel het nieuwe [BPKV-criterium](#) CO₂-Prestatieladder 3.1. gepubliceerd.
- Op basis van een evaluatie onder de CI's is de [auditdagentabel](#) herzien en op 12-10-2020 opnieuw gepubliceerd. Dit was ook een noodzaak i.v.m. het verschijnen van Handboek 3.1.
- Er zijn op 1 januari 2021 13 Certificerende Instellingen (CI's) bevoegd om bedrijven te certificeren, één meer ten opzichte van vorig jaar (de Belgische CI Copro). Een Nederlandse CI (BSI) heeft aangegeven in 2021 te gaan stoppen.
- Er is in 2020 één klacht ingediend. De klacht betrof een vermeende onterechte inschaling op de auditdagentabel. De klacht is voor betrokkenen naar tevredenheid door het CCvD afgehandeld.
- In 2020 zijn 3 nieuwe deskundigen toegevoegd aan de [Pool van Deskundigen](#). 2 deskundigen zijn gestopt.
- De in 2017 door SKAO i.s.m. Stichting Stimular ontwikkelde training voor adviseurs op de CO₂-Prestatieladder is in 2020 2 keer gegeven. 17 adviseurs hebben daarmee in 2020 de training gevolgd.
- In België werkt men al enige tijd, gedreven vanuit de Belgische aannemers met een certificaat op de Ladder, aan de introductie van de CO₂-Prestatieladder in België. In 2020 is door Wallonië en Vlaanderen gestart met een driejarige pilootfase voor de implementatie van de CO₂-Prestatieladder. De accreditatie-instelling Belac (de Belgische evenknie van de Raad voor Accreditatie) onderzoekt momenteel of zij accreditatie in België kan faciliteren. In samenspraak met de Raad voor Accreditatie en Belac is afgesproken dat SKAO tot eind 2021 Belgische CI's

tijdelijk bevoegd kan verklaren om buiten accreditatie certificaten uit te geven. De eerste Belgische CI is op 7-9-2020 door SKAO goedgekeurd en bevoegd verklaard.

BESTUUR

- Het bestuur is twee keer bij elkaar gekomen, in februari en juni.
- Leentje Volker is in juni toegetreten tot het bestuur en heeft daarmee Jacqueline Cramer opgevolgd.
- Jan Hendrik Dronkers heeft in de vergadering juni afscheid genomen als bestuurslid namens het Ministerie van I&W en is per 1 november 2020 opgevolgd door Roald Laperre.

COMMUNICATIE

- Voor de publicatie van Handboek 3.1 hebben wij een [filmpje](#) gemaakt en meerdere [CCvD leden geïnterviewd](#).
- De website www.skao.nl heeft rond de 8.000 actieve gebruikers per maand. Dat is een stijging van 6,6% ten opzichte van vorig jaar.
- Er zijn weer een groot aantal praktijkverhalen gepubliceerd. Een paar voorbeelden van praktijkverhalen: [Loonbedrijf Van Diepen](#), [gemeente de Fryske Marren](#), [Cultuurbedrijf Ploegmakers](#) en [Lagemaat Sloopwerken](#). Alle praktijkverhalen staan op de [website van SKAO](#).
- De SKAO website heeft een update gekregen en een nieuw content management system (CMS)
- Er is een [Belgische website](#) voor de CO₂-Prestatieladder gelanceerd.
- In 2020 verschenen er 65 nieuwsberichten op de website en 16 nieuwsbrieven. SKAO heeft 2.019 volgers op [Twitter](#) en 633 op de Nederlandstalige [LinkedIn](#)-pagina.
- De CO₂-Prestatieladder verscheen 137 keer in print media, o.a. in [Binnenlands Bestuur](#), [Cobouw](#), en in een groot aantal vakbladen.
- Jaarlijks voeren we een enquête onder gecertificeerde organisaties uit over de kwaliteit van de dienstverlening/helpdesk, de communicatie (nieuwsbrief en website) en de kwaliteit van het Handboek 3.0. De uitkomsten van het KTO worden kort besproken in het kader van de visie voor Handboek 4.0, zie bijlage D.
- Dit jaar hebben wij het 1.000^{ste} certificaat uitgereikt aan [Hoogheemraadschap Delfland](#). Omdat dit niet gevierd kon worden op een fysieke bijeenkomst hebben we om dit te vieren een [video gemaakt](#)! Ook hebben we een [video](#) gemaakt waarin Hoogheemraadschap van Delfland het 1.000^{ste} certificaat in ontvangst neemt.
- De [VNG gaat aan de slag met de CO₂-Prestatieladder](#). Samen hebben wij een [video](#) geproduceerd.
- Ander interessant nieuws: [Ministeries van EZK en LNV aan de slag met de CO₂-Prestatieladder, Zeeuwse Regionale Energiestrategie gebruikt CO₂-Prestatieladder voor duurzaam aanbesteden in de regio, Fikse rentekorting voor gecertificeerde bedrijven met de Rabo Impactlening en Brief aan Frans Timmermans: CO₂-Prestatieladder hét instrument voor green public procurement in Europa](#)
- En leuke artikelen over organisaties met een certificaat: [Finco Fuel verleidt de markt met schonere brandstoffen](#), [Venhoeven gaat voor toekomstbestendige stad](#), [Kennemer Wonen eerste woningcorporatie met CO₂-bewustcertificaat](#)

ONDERZOEK

- In het voorjaar is de jaarlijkse [rapportage over Maatregellijst 2019](#) gepubliceerd. Dit geeft een overzicht van alle door de bedrijven genomen CO₂-reducerende maatregelen in 2019 en vergelijkt de resultaten met voorgaande jaren. Uit de rapportage blijkt dat organisaties steeds meer maatregelen nemen om de bouwplaats en het daar gebruikte materieel te verduurzamen. Zo wordt ingezet op eigen opwekking van elektriciteit, toepassing van alternatieve brandstoffen en elektrificatie van voertuigen en werktuigen. In 2019 hebben organisaties 15.469 maatregelen uitgevoerd. Dit is een flinke stijging ten opzichte van het jaar ervoor.
- In het najaar is in samenwerking met de Unie van Waterschappen een onderzoek uitgevoerd naar de potentie van [de CO₂-Prestatieladder als opvolger van de MJA3 convenanten](#). Het onderzoek werd uitgevoerd door Arcadis. Uit het onderzoek blijkt dat de meeste verplichtingen uit het MJA3-convenant worden ingevuld door een CO₂-Prestatieladder certificering op niveau 3. Ook uit een toetsing bij drie sectoren (waterschappen, ICT-sector en railsector) blijkt dat de CO₂-Prestatieladder een mogelijke opvolger zou kunnen zijn van het MJA3-convenant. De resultaten zijn gebruikt voor gesprekken met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, dat kijkt naar de mogelijkheden voor een vervolg aan de MJA3 convenanten.

1.2 AMBITIES EN PRIORITEITEN 2019 – 2021

De Ambities en Prioriteiten 2019 – 2021 zijn in december 2018 door het bestuur vastgesteld. Hierna heeft SKAO de prioriteiten uitgewerkt in plannen van aanpak, die zijn besproken en vastgesteld door het bestuur in mei 2019. In 2020 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd in het kader van dit meerjarenplan:

Impact op projecten zichtbaarder maken en vergroten

SKAO maakt de impact van de CO₂-Prestatieladder op projecten zichtbaarder en vergroot deze door middel van kennisdeling, verbinding van partijen en communicatie. Daarnaast zorgt SKAO ervoor dat de aanpak van de CO₂-Prestatieladder in combinatie met een dialoog en meetlatten op basis van MKI breed bekend is.

Een overzicht van de belangrijkste activiteiten die in het kader van deze prioriteit zijn uitgevoerd:

- De publicatie van Handboek 3.1. Met daaraan gekoppeld de productie van een videofilm voor de uitleg van de veranderingen. Diverse online presentaties.
- Er is gestart met uitvoering van het Project Koplopers Uitdagen. Uitwerking en vormgeving documenten van de aanpak Koplopers Uitdagen. De werkgroep voor de meetlat brandstof heeft zijn werk in 2020 afgerond. De trainingen Klimaatgericht inkopen voor gevorderden, die gepland stonden in het najaar, zijn in overleg met Rijkswaterstaat uitgesteld naar 2021.
- SKAO is vanwege de ontwikkelde meetlat brandstof gevraagd aan te sluiten bij de buyer group Zero Emissie Bouwmaterieel. De buyer groups zijn een initiatief vanuit het Rijk, IPO, VNG en UVW. Zij worden gefinancierd uit de Klimaatveloppe en het budget circulair bouwen. SKAO denkt daarnaast inhoudelijk mee bij de ontwikkeling van de transitiepaden van RWS en ProRail ihkv de strategie voor een klimaatneutrale en circulaire infrastructuur in 2030.
- Het digitale projectdossier op de website van SKAO is ontwikkeld.
- De structurele communicatie over projecten op de website van SKAO, om zichtbaar te maken wat er gebeurt in de praktijk is doorgezet. Zie voorbeelden bij communicatie.

Stimuleren van klimaatneutraliteit en circulariteit

SKAO levert een bijdrage aan het concretiseren van de begrippen klimaatneutraliteit en circulariteit voor organisaties die gebruik maken van de CO₂-Prestatieladder. Daarnaast positioneert SKAO de Ladder binnen het streven naar klimaatneutraliteit en de circulariteit.

Een overzicht van de belangrijkste activiteiten die in het kader van deze prioriteit zijn uitgevoerd:

- SKAO heeft gesprekken gevoerd met het Ministerie IenW gevoerd over of en hoe de Laddersystematiek een rol zou kunnen spelen bij de instrumentatie van circulariteit. De innovatiebijeenkomst over circulariteit en CO₂-reductie is door Corona niet doorgegaan.
- SKAO is gestart met het onderzoeken hoe de Klimaatdoelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs (en daarmee klimaatneutraliteit) in het kader van 4.0 vorm gegeven kan worden.
- In 2020 heeft SKAO het Netwerk Aanbesteden opgericht.
- SKAO heeft diverse presentaties geven aan aanbestedende diensten (met name overheden maar ook de Politie en ziekenhuis) over (klimaatvriendelijk) aanbesteden met de Ladder.
- SKAO heeft 3 trainingen namens de NEVI gegeven (2 in de zorgsector en 1 aan verzekeraars).
- In december 2020 zijn de MVI criteria geactualiseerd. De CO₂PL is in de MVI-[criteriatool](#) opgenomen.
- SKAO heeft een sessie gegeven op het MVI [congres](#)
- SKAO werkt mee aan de uitrol van de CO₂PL in de Zeeuwse [Regionale Energie Strategie](#)

De CO₂-Prestatieladder als instrument voor implementatie van klimaatbeleid

SKAO zet zich in voor bekendheid van de Ladder als CO₂-managementsysteem voor structurele en ambitieuze CO₂-reductie. SKAO intensificeert de aandacht voor het certificeren van overheidsorganisaties en voor de rol die de CO₂-Prestatieladder kan spelen bij de uitvoering van het Klimaatakkoord en bij de handhaving van milieuwetgeving.

Een overzicht van de belangrijkste activiteiten die in het kader van deze prioriteit zijn uitgevoerd:

- Stimuleren dat de CO₂-Prestatieladder een rol speelt bij de implementatie van afspraken uit het Klimaatakkoord:
  - In januari heeft SKAO een workshop georganiseerd over de Ladder als alternatief systeem voor milieubeleid tijdens het EZK [Evenement](#): partners in energie-uitdagingen.
  - Er is deelgenomen aan de uitwerking van en consultatie over de nieuwe norm voor werkgebonden personenmobiliteit.
  - Er is i.s.m. de Unie van Waterschappen een [Onderzoek](#) door Arcadis gedaan naar de potentie van de Ladder als opvolger voor de MJA3. Mede op basis van dit onderzoek vinden er gesprekken plaats met EZK over de mogelijke rol van de Ladder bij de opvolger van de convenanten.
- SKAO heeft met Unie van Waterschappen een vervolg gegeven aan de Community of Practice. Aan Community of Practice (5 bijeenkomsten) namen 35 leden van 18 verschillende waterschappen deel.). Uit de evaluatie kwam een bijzonder goede waardering. Zie hier een [Nieuwsbericht](#) met alle resultaten en de [Publicatie](#): 10 redenen waarom waterschappen een goed idee vinden. Weliswaar gepubliceerd op 13 januari 2021, maar diende als eindrapport van de CoP.
- SKAO heeft in 2020 wederom ingezet op meer gecertificeerde overheden.
  - Er zijn 15 tot 20 presentaties en sessies gegeven aan ministeries, provincies, gemeenten en waterschappen. Dit heeft (qua certificering) geleid tot 3 gecertificeerde

waterschappen, 1 nieuw gecertificeerde provincie (1 andere provincie is doorgroeid naar niveau 5). Daarnaast 5 nieuwe gemeenten. Daarnaast zijn diverse bezig met certificering waaronder ook de eerste van de G4. Diverse ministeries (EZK, LNV, RvO) zijn momenteel bezig met certificering.

- Met de ministeries is een verkenning gestart over een CoP voor ministeries en uitvoeringsorganisaties. Deze gaat in 2021 van start en wordt uitgevoerd door PIANOo (met inhoudelijke ondersteuning van SKAO)
  - Er wordt ook samengewerkt met de VNG o.a. op communicatie over de CO2PL: [interviews](#), VNG [website](#). De VNG gaat zich ook zelf laten certificeren. SKAO heeft een [filmpje](#) van dit moment gemaakt.
  - Tenslotte loopt er nog een samenwerking met IpO en Klimaatverbond. Dit betreft het [Wegbereidersprogramma](#) (provincies Groningen, Drenthe en Friesland willen zich laten certificeren) en met het Klimaatverbond de [publicaties](#) over CO₂-beprijzing.
- Er waren in 2020 allerlei internationale ontwikkelingen:
    - In België is de implementatie van de 3-jarige pilot gestart. SKAO was hier niet direct bij betrokken, maar ondersteunt wel. Zeker nu in België Certificerende Instellingen actief worden en accreditatie van belang wordt.
    - SKAO heeft een brief gestuurd aan Timmermans nav de Green Deal. Staatssecretaris Van Veldhoven was zo vriendelijk een ondersteunende brief te schrijven. De Europese Commissie heeft positief gereageerd. Eind 2020 heeft het eerste overleg plaatsgevonden tussen DG Grow, SKAO, Het Ministerie van I&W en de permanente vertegenwoordiging in Brussel. Er is afgesproken begin 2021 een vervolg overleg te plannen waar meerdere DG's bij aansluiten.
    - Tenslotte heeft SKAO, naar aanleiding van interesse vanuit de IKEA Foundation een projectvoorstel ingediend (CO2PLEU, zie bijlage E). Dit voorstel wordt momenteel beoordeeld.

Ambitieuze norm met efficiënte administratie

SKAO ontwikkelt de CO₂-Prestatieladder door met oog voor de wensen van gebruikers en met het oog op wat er nodig is om de klimaatdoelstellingen te halen.

Een overzicht van de belangrijkste activiteiten die in het kader van deze prioriteit zijn uitgevoerd:

- Publicatie Handboek 3.1: In januari 2020 is Handboek 3.1 ter goedkeuring voorgelegd aan de RvA. Deze beoordeling heeft een aantal maanden geduurd. Waarna op 22 juni 2020 Handboek 3.1 is gepubliceerd. Een van de belangrijkste uitgangspunten van Handboek 3.1 is een efficiëntere administratie: de toelichting van 4 eisen is hierdoor significant aangepast.
- Voorbereiding doorontwikkeling Handboek 4.0: In de tweede helft van 2020 is het secretariaat gestart met de voorbereiding van de doorontwikkeling naar Handboek 4.0. Zo is er in het secretariaat en het CCvD besproken over wat zij als belangrijkste punten voor 4.0 zien, is er een klanttevredenheidsonderzoek geweest onder certificaathouders en is er evaluatie onder de Certificerende Instellingen uitgezet over het Handboek en de audit. Daarnaast is de werkgroep "Ambitie" van het CCvD start gegaan waardoor er in het CCvD gesproken over Science Based Targets nav een presentatie van een lid van de Technical Advisory Committee van SBT. Dit heeft geresulteerd in een stuk aan het bestuur dat nu als bijlage D is bijgevoegd.

1.3 JAAROVERZICHT 2020 TEN OPZICHTE VAN WERKPLAN 2020

In bovenstaande staat beschreven wat SKAO gerealiseerd heeft in 2020. In deze paragraaf besteden we aandacht aan hoe zich dat verhoudt tot het oorspronkelijke werkplan 2020. Zoals reeds in de inleiding gesteld heeft Corona vooral effect gehad op de manier waarop we de activiteiten hebben uitgevoerd. Op hoofdlijnen zijn de plannen voor 2020 uitgevoerd. Een paar zaken die niet zijn doorgegaan willen we hier noemen.

De geplande innovatiebijeenkomst over circulariteit is niet doorgegaan. Ook de alternatieve bijeenkomst, die gekoppeld was aan de uitreiking van het certificaat, en onderdeel zou zijn van de klimaatweken van EZK, is niet doorgegaan.

De trainingen in het kader van het project Koplopers Uitdagen zijn uitgesteld naar 2021. De plannen hiervoor worden momenteel vormgegeven.

2.1. BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na voorstel resultaatbestemming)

	Ref.nr	31 december 2019	31 december 2018
Activa			
(in euro's)			
Vlottende activa			
Vorderingen	2.4.1	65.602	169.898
Liquide middelen	2.4.2	351.611	370.151
Totaal activa		<u>417.213</u>	<u>540.049</u>
Passiva			
Vastgelegd vermogen	2.4.3	340.443	269.752
Voorzieningen	2.4.4	0	225.000
Schulden op korte termijn	2.4.5	76.770	45.297
Totaal passiva		<u>417.213</u>	<u>540.049</u>

2.2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

		<i>Begroting 2019</i>	<i>Werkelijk 2019</i>	<i>Werkelijk 2018</i>
(in euro's)				
Baten				
CO2 Prestatieladder	2.5.1	720.700	769.988	685.265
Subsidie	2.5.2	25.000	20.661	18.183
Rentebaten		0	0	-329
Totaal Baten		<u>745.700</u>	<u>790.649</u>	<u>703.119</u>
Lasten				
Lasten uit hoofde van de doelstelling	2.5.3	132.500	169.906	145.272
Kosten personeel en organisatie Klimaatbureau	2.5.4	596.400	611.400	568.000
Algemene kosten	2.5.5	16.000	19.448	12.192
Rentelasten	2.5.6		31.674	0
Totaal kosten		<u>744.900</u>	<u>832.428</u>	<u>725.464</u>
Resultaat voor vennootschapsbelasting			-41.779	-22.345
Vennootschapsbelasting	2.5.7		-112.530	0
Resultaat		<u>800</u>	<u>-154.309</u>	<u>-22.345</u>
Bestemming resultaat				
Toevoeging (+) / Onttrekking (-) aan bestemmingsreserve programma			-154.309	-22.345